

Posicionament Demografia mèdica

Data: 20/04/2024

Consell d'Estudiants de Medicina de Catalunya

L'Assemblea General del Consell d'Estudiants de Medicina de Catalunya, màxim òrgan de representació de tots els estudiants de Medicina de Catalunya, en la sessió celebrada els dies 9 i 10 d'abril a les XXXII Jornades d'Estudiants de Medicina de Catalunya, celebrades a Barcelona, ha adoptat l'acord d'aprovar el següent Posicionament.

SOBRE LA PROPORCIÓ DE PLACES PER ESPECIALITAT

En aquest 2024, de les 8.772 places ofertades, Medicina de Família i Comunitària es situa com l'especialitat amb més nombre de places, amb 2.492 places (el 28.4% del total de places). Segueixen en nombre de places les especialitats de Pediatria, Anestèsia i Medicina Interna, amb 508 (5.8%), 427 (4.9%) i 425 (4.8%) places, respectivament. Les especialitats amb menor nombre de places són Medicina Legal i Forense, amb 12 (0.1%) i Farmacologia Clínica i Cirurgia Cardiovascular, amb 22 (0.3%) cadascuna. Ara bé, l'única especialitat que ha quedat amb places sense cobrir ha estat la de Medicina de Família i Comunitària, amb un total de 246 vacants(1)(2).

A més, segons dades de l'idescat a Catalunya, cada vegada hi ha una població més envellida amb el pic poblacional a la franja dels 45-49 anys (3).

Considerant aquesta informació i basant-se en l'actual nombre de places, l'alumnat de Medicina de Catalunya creu que la proporció segons especialitat no és adequada. A més, de cara a previsions de futur i segons les característiques de la població catalana, es creu que falten places de Medicina de Família i Comunitària, Geriatria i Medicina Interna. Finalment, segons les dades de CatSalut i tenint en compte la disparitat de temps d'espera segons la regió on s'és atès i especialitat, es creu que les places estan mal repartides al llarg del territori català.

SOBRE LA PROPORCIÓ DE DONES EN LA PROFESSION MÈDICA

Al 2021 a Espanya, un 61% dels metges en actiu eren metgesses, tot i que les tasques de lideratge estan encapçalats per homes (4).

Al curs 2022-23, en tot l'estat Espanyol existien 43.561 matriculats al grau de medicina dels quals un 30.739 eres dones, el que fa més d'un 70 per cent, una cifra que ha anat en augment els últims anys (5). Quant als col·legiats, en 2013 d'un total de 301.684, un 53,9% son dones (6).

Donada aquesta informació i independentment del gènere, l'estudiantat pensa que sí existeixen especialitats més feminitzades o masculinitzades que altres i que s'haurien de prendre mesures per a fomentar l'entrada de més dones a les àrees on la seva proporció sigui menor a la dels homes. Per altra banda, l'alumnat de medicina opina que no existeix una relació directa entre compartir el gènere de la majoria del professorat d'aquella àrea i les seves preferències d'especialitat.

SOBRE LA PROPORCIÓ DE METGES EN LA POBLACIÓ CATALANA

Segons les dades de l'Organització per la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OECD), en 2022 Espanya es situava la número 4 entre els països de la UE amb dades, per darrere d'Àustria, Noruega i Alemanya, amb 4,5 metges per cada 1.000 habitants, sent Àustria la primera amb 5,5 (7).

La comunitat universitària de medicina de Catalunya considera que el número de metges per 1000 habitants a Espanya haurien de ser major a 4,5.

Amb les dades del ministeri de Sanitat de 2022 podem veure que a Catalunya per cada 1.000 habitants tenim 3,7 metges. Les comunitats amb major número serian Aragón, Asturias, Castilla y León i Navarra, amb 4,2 metges per 1.000 habitants (8).

Les comunitats amb major número serian Aragón, Asturias, Castilla y León i Navarra, amb 4,2 metges per 1.000 habitants.

SOBRE LES CONDICIONS LABORALS DELS METGES

La legislació estatal referencia les condicions laborals dels metges en els següents documents

- El Reial decret 1146/2006, de 6 d'octubre, estableix un màxim de set guàrdies al mes per als metges residents.
 - * Tot i això, l'Organització Mèdica Col·legial (OMC) va denunciar, el 2023, que els MIR realitzen una mitjana de 5 o més guàrdies al mes.
- L'Ordre de 9 de desembre de 1977 exposada pel BOE per la qual es desplega el Reial decret 3110/1977 de 28 de desembre desenvolupa que les guàrdies, tant de presència física com de localització serà obligatòria per a Caps de Secció i Metges adjunts, exceptuant-se de l'obligatorietat als que hagin complert els cinquanta-cinc anys o així ho justifiqui la seva condició física.
- La llei 55/2003, del 16 de desembre, del Estatut Marc del personal estatutari dels serveis de salut específica que no es poden superar les 48h de treball per setmana, però no estableix el nombre màxim d'hores que pot tenir legalment una guàrdia mèdica, encara que moltes vegades es superen. A Catalunya les guàrdies duren 24 hores, recentment però, la ministra de Sanitat, Mònica García, s'ha compromès a reduir la durada de les guàrdies mèdiques de 24 a 17 hores.

Considerant aquesta legislació, l'alumnat de Medicina de Catalunya considera que és adequat establir un màxim de set guàrdies al mes, tal i com apareix a la legislació citada, i que a més el nombre de guàrdies adequades al mes hauria de ser de tres, amb una duració de 17 hores o menor. També és sol·licita que l'obligatorietat de les guàrdies hauria de ser menor de 55 anys, i entre altres reformes efectuar un augment de la compensació econòmica, la reducció de les guardies obligatòries, el foment d'un ambient saludable, i la participació professionals en la presa de decisions. L'alumnat de Medicina de Catalunya considera que aquestes mesures podrien repercutir en evitar que els metges del nostre territori marxin, ja que consideren que aquest fet repercuteix molt negativament en el nostre Sistema de Salut.

Les guàrdies mèdiques no computen de cara a la jubilació pel que fa al temps, tot i així, la Medicina està en el màxim nivell de cotització i opta, per tant, al rang de pensions més elevat. Per tant un metge que hagi treballat 30 anys amb guàrdies, tindria uns 49 anys treballats, dels quals només cobraria una pensió pels cotitzats. Una opció que s'ha posat

sobre la taula és la possibilitat d'una jubilació voluntària als 60 anys (9). Els estudiants de medicina de Catalunya consideren que seria una bona mesura la jubilació voluntària per a compensar els anys no cotitzats de les guàrdies.

PROFESSIONALS SENSE ESPECIALITAT HOMOLOGADA

Al sistema sanitari Català treballen metges estrangers que tenen títols expedits en països extracomunitaris, però que no tenen el seu títol d'especialista homologat pel Ministeri de Sanitat. L'especialitat més afectada per aquesta irregularitat són els metges de família, ja que el 20% dels facultatius que ens atenen com a metge de capçalera, no tenen el títol obligatori que ho acrediti (10)(11).

Els estudiants de medicina de Catalunya opinen que no és adequat que metges estrangers amb títols expedits en països extracomunitaris sense títol d'especialista homologat pel ministeri de Sanitat exerceixin.

Barcelona,

14 d'abril del 2024.

BIBLIOGRAFIA

1. <https://www.boe.es/boe/dias/2023/08/24/pdfs/BOE-A-2023-18623.pdf>
2. <https://www.redaccionmedica.com/secciones/formacion/la-asignacion-mir-extra-solo-deja-vacantes-en-familia-que-empeora-con-246-1536>
3. <https://www.idescat.cat/pub/?id=ep>
4. <https://public.tableau.com/app/profile/gender.medicine/viz/GenderDistributionofdoctorsatthePublicHospitalsofSpain/Dashboard1>
5. <https://gacetamedica.com/profesion/el-relevo-generacional-sigue-sin-romper-el-techo-de-cristal-en-medicina/#:~:text=El%20pasado%20curso%202022%2D2023,aumento%20en%20los%20%C3%BAltimos%20a%C3%B1os.>
6. <https://www.ine.es/jaxi/Datos.htm?tpx=30719>
7. <https://data.oecd.org/healthres/doctors.htm>
8. <https://www.sanidad.gob.es/estadEstudios/sanidadDatos/tablas/tabla13.htm>
9. <https://www.redaccionmedica.com/secciones/medicina/si-las-practicas-de-medicina-cotizan-que-pasa-con-las-guardias-medicas--6472>
10. <https://cadenaser.com/cataluna/2024/01/07/un-de-cada-cinc-metges-de-familia-de-la-sanitat-catalana-no-te-lespecialitat-sercat/>
11. <https://issuu.com/comb/docs/revistacomb167?e=1381122/98152621>